

Ohrožení vzdělávacího systému mladých pediátrů

Praha, 12. dubna 2023 - Současná primární pediatrická péče v České republice se nachází v hluboké krizi a již není možné pouze mlčet a čekat. Na tomto stanovisku se dlouhodobě shoduje nejen Výbor České pediatrické společnosti ČLS JEP (ČPS), ale i další subjekty, zejména pak zástupci Sekce mladých pediátrů ČPS, Česká neonatologická společnost ČLS JEP, spolek Mladí lékaři, z.s. a zástupci Asociace nemocnic ČR. Kapacitně omezen je celý systém pediatrické péče, tedy nejen praktičtí lékaři pro děti a dorost v ambulantní péči, ale nedostatek lékařů je velmi citelný i na některých dětských lůžkových odděleních a v pediatrických subspecializacích.

Pod vedením ČPS proto vzniká společná iniciativa, která má otevřít veřejnou odbornou diskusi a posílit komunikaci o možných funkčních řešeních nedostatku pediátrů při zachování současného systému.

Současná krize primární pediatrické péče je dána kombinací silné generace praktických lékařů pro děti a dorost (PLDD) z 90. let, která nyní dosahuje důchodového věku. Zároveň došlo k nedostatečné personální obměně oboru v důsledku rozdělení vzdělávání na dvě atestace mezi lety 2004 - 2017 a tím pádem k snížení počtu atestujících lékařů i omezené propustnosti lékařů z lůžkové do primární péče.

Dalším z nezanedbatelných faktorů je rovněž narůstající administrativní zátěž PLDD v kombinaci s nadsoužitím péče laickou veřejností. Informace objevující se nyní v odborné veřejnosti, a zejména ze strany zástupců společností PLDD o možné změně ve vzdělávání v pediatrii, jsou tak nejen znepokojující samy o sobě, protože by taková změna přinesla opět nestabilitu, ale zároveň současnou personální situaci taková změna významně zhorší.

„Současný systém vzdělávání, tedy jediná atestace z pediatrie, v kombinaci s rezidenčními místy a kvalifikačním kurzem generuje dostatečný počet lékařů do všech segmentů pediatrické péče. Systém je navíc variabilní a zajišťuje plnou propustnost mezi všemi segmenty. Samostatná atestace z praktického lékařství pro děti a dorost navíc neexistuje nikde v Evropě a její zavedení by snížilo erudici těchto budoucích lékařů. Přitom stabilita vzdělávacího systému je pro mladou generaci lékařů naprosto zásadní,“ uvádí profesor Jiří Bronský, předseda výboru ČPS.

Variabilita současného systému je dána možností pro budoucí PLDD, kteří mohou strávit až 17 měsíců v ordinaci PLDD. Změna vzdělávacího systému by navíc přinesla obrovskou a zbytečnou administrativní zátěž. Muselo by totiž dojít nejen ke změně zákona a navazujících vyhlášek, ale také k reakreditaci vzdělávacích pracovišť.

„Pediatrie je mezi studenty lékařských fakult druhý nejpreferovanější obor a při rozdělení na dvě samostatné atestace by bylo možné v následujících letech očekávat významný propad počtu atestujících pediátrů a tím pádem by došlo k následnému přetížení všech segmentů systému,“ doplňuje MUDr. Martin Kočí, předseda spolku Mladí lékaři.

Zásadním východiskem pro budoucí komunikaci je sběr a vyhodnocování spolehlivých dat a ukazatelů jak primární, tak lůžkové péče v ČR. Získání těchto dat, jejich analýza a následné kontinuální poskytování pro tvorbu prediktivních modelů je jedním z cílů výboru

ČPS pro tento rok. Současně se sběrem dat apelujeme na založení Pracovní skupiny pro koncepci pediatrické péče při Ministerstvu zdravotnictví se zapojením mladých lékařů z několika různých sdružení, odborných společností a dalších subjektů včetně zástupce UZIS.

„Stabilita vzdělávacího systému je pro mladé pediatriy zásadní. Časté změny byly jedním z hlavních faktorů pro odchod českých lékařů do zahraničí. Navíc nyní je mladým pediatrům se zájmem o primární péči dána možnost trávit až 17 měsíců v ambulanci PLDD,“ uvádí MUDr. Šárka Fingerhutová ze Sekce mladých pediatriů ČPS.

Nejlepším nástrojem systémové státní podpory primární péče jsou rezidenční místa. Směřování všech rezidenčních míst do primární péče, jejich včasné přidělování, do budoucna navýšení jejich počtu je jednou z cest, jak systém i při stávajícím modelu vzdělávání posílit. S navýšením počtu rezidenčních míst souvisí i navýšení finanční dotace a maximalizace možností zařazení všech do oboru, kteří o to projeví zájem. Následnými kroky by měla být ucelená a jednotná inzerce volných školících míst, zmírnění podmínek pro akreditaci ambulaní PLDD a zjednodušení administrativy žádostí.

Aktuální potřeba je, aby do primární pediatrické péče stabilně přicházelo minimálně 80 nových lékařů ročně. Od roku 2017, kdy se jedná opět o jeden společný obor, nyní atestuje poprvé od devadesátých let přes 100 pediatriů ročně, z nichž většina by měla nastoupit do primární péče. Další lékaři přicházejí z dětských lůžek po absolvování kvalifikačního kurzu, také je nutné motivovat lékařky a lékaře vracející se z rodičovské dovolené, aby směřovali přednostně do primární péče.

„Zkracování vzdělávání některých pediatriů by vedlo i k omezení jejich pobytu v lůžkových zařízeních v rámci odborné přípravy, včetně novorozeneckých pracovišť. Mladý lékař tím nezíská dostatečnou erudici pro práci v oboru, nebude mít srovnatelné teoretické ani praktické dovednosti s lékaři s dostatečnou praxí u lůžka, kde se lze setkat s těmi nejtěžšími pacienty,“ dodává docent Jan Janota z České neonatologické společnosti.

Kontakt pro média:

**prof. MUDr. Jiří Bronský, Ph.D., tel: 702 000 063,
e-mail: Jiri.Bronsky@fnmotol.cz**

